

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

147. szám.

Pest, september 2. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országuton Kunewalder házban, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forint-jával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyeért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest, september 2.

A képviselőház mai ülése nagyon rövid volt de annál többet lehet-e belőle okulni.

Az ülés 12 órakor nyílt meg és tartott egyig.

A tegnapi lapunkban — Temerint illető — szomorú eseményt a pénzügyminister hozta a ház elébe.

Szavai szerint az egész baleset a temerini parancsnok — ha jól emlékszünk Máté ügyetlenségéből történt.

Szépen állunk!

Árulás és ügyetlenség, tehát a két tengely, melly körül közügyeink, szabadságunk és függetlenségünk kerekai forognak; árulás és ügyetlenség a két szó, a melly e nemzet önfentartási törekvéseit, lelkesülését megsemmisíti; árulás és ügyetlenség az ásó, melly e hon sirját naponként mélyebbre ássa, s mellyet már a minister maga annyira lát, hogy az egyik szót ma már kimondá.

Bizony mondjuk, fényesebb de annál szomorubb s egy mélyenérző hazafikebeire lesújtóbban ható elégtételt senki nem kapott, mint Perczel Mór, ki a hon sülyedése feletti bánat és aggodás dictalta szavaiért olly zúdulást idézett elő, millyet egy áruló érdemelt volna meg.

Az ügyetlenség szó már elhangzott maga a minister szájából is pedig — mit olly igen pengettek — specificálva; az Isten ne adja, hogy rövid időn a másik szó is ugyanazon ajkából s ugyan ugy specificálva mondassék ki.

Azt kérdé a háztól a pénzügyminister, ha valjon akarja-e a ház a gyűlés elején mondott azon szavait, hogy a horvátoknak minden igazságos kívánatait megadni kész — beváltani?

Miféle kérdés ez? hát nem mondá e nemzet, nem maga a ministerium is már a zavarok születésekor sőt az előtt is, hogy a magyar semmi népfajt elnyomni nem akar, hát nem jelentetett e ki már a nemzet ezen akarata már többször is?

Avagy lehetnek-e a horvátoknak olly kívánatai, mellyek két hóval ez előtt jogtalanok voltak, s nyolcz hét alatt jogosakká váltak? saját magunk magyarok előtt is.

Nem marad-e a jogosság ugyanaz a körülmények minden viszontagságai közt.

Mi tagadjuk, hogy nemzetünk a horvátoknak — mint a magyar koronához tartozó népfajtnak — igazságos követeléseit — mióta saját ügyeinkkel magunk rendelkezhetünk — megtagadni bármiben is kívánta volna, és soha sem ismerjük el azon — a pénzügyminister szavainak értelmében foglalt — állítást, mintha a magyar az igazságos követeléseket csak egyenként — tán lassankénti kényszerítésnek engedve ohajtotta volna megadni.

Mi kimondtuk már véleményünket a horvátügyre nézve ezelőtt több hetekkel, s e vélemény ép azon feltételezett nyilatkozat volt, mellyet nem, régen Teleki László, és ma Kossuth is elmondott s. melly szerint, mihelyt bebizonyulandna az, hogy az illyr-horvát mozgalmak nem egy pártos töredék, hanem egész ország és nép érzetének önállására törekvő érzetének kifolyásai. — Horvátország szárnyaira bocsáttassék.

De ebből következik, hogy míg ez be nem bizonyul, s míg — mint költségenkívüli — a kérdésbeni mozgalom nem egy ország, hanem csak egy magát idegen zsoldba adott rablócsapat kifolyásának tekintethetvén, Horvátország a magyar korona kiegészítő részeihez tartozni meg nem szűnt; addig a társhonnak minden igazságos kívánatait egyszerre és rögtön, s nem csepenként magadni ez anyaország igen is késznek, és hajlandónak mutatkozik, és vallja magát, de azon magosabb s ügyis megoszthatlan jogok felett, mellyek egy különbözőfajú népekből álló honnak egy közös kapcsolási öszvetartására okvetlenül megkívántatók — alkudozásokba soha, de soha sem ereszkedhetik.

Vagy teljes és rögtön elválás, vagy pedig az együttmaradhatást lehetségessé tevő kivételes kormányzati jogok épen fönttartása és alkuba nem bocsájtása.

Ezen hongyülés rendkívüli hivatott egybe, mert a hazát meg kell menteni.

És mi is ezt tartottuk, mert a kormány eljárását ügyeink körül — miben bizni már a kevesebbekre reducal hatalomnál fogva is, ha azt bármilly kevésbé látjuk is vala életrevalónak sok-

kal inkább ohajtottunk volna biztatni — haszonvehetetlennek, károsnak s a veszélyt öregbitőnek tartottuk; de kérdjük valjon megfelelt-e a függetlenné lett nemzet ezen első gyűlése a szabadság, egyenlőség, és testvériség szent eszméit valló polgár várakozásainak, tudott-e, de csak egy nagyobb — és nemcsak Bűnneffektben határozódó — állást elfoglalni; volt-e tekintettel figyelemmel arra, hogy az első nemzeti gyűlés olly méltóságos, olly fenséges legyen, hogy annak szelleme még a törvénynek ellenesegülési akarat is önkénytelen fejhajtásra kényszeritené, mellynek tekintené a jövő — s netán elsülyedett gyűlésekre is — némi felemelő világot vessen?

Nem, és ezerszer nem!

És ekkor igenis értjük Kazinczi Gábornak az ülés vége felé tett azon nyilatkozatát, hogy a ház sokkal kisebb, mintsem nemzeti jutalmakat osztogathatna, s csak is illy értelemben véve, nem akarjuk kérdeni a tisztelt képviselő urtól, hogy hát ki az, a ki a nemzetnél nagyobb s következőleg felette áll, s így nem kisebb, minthogy a nemzet ügyéért küzdőknek nemzeti jutalmat osztogathatna? tán a mágnások táblája azon okból, hogy magát felsőháznak hívja, s bátorságot vett a nemzet képviselőinek végzését elvetni? avagy tán a király azért, hogy Bécsben lakik, tehát felebb a Dunánál?

De hiszen mind ezeket nem kérdezzük, mert Kazinczi Gábor véleményét, a kifejtett értelemben, mi is osztjuk s bár az ellen sem deprecálunk ollyan nagyon — mit a képviselő ur főnebbi szavait mintegy igazítólágg mondott — hogy t. i. a „ház nem képviseli a nemzetet“ de ezt mint az óriási majoritásnak a kakasülön levő embere annyival kevésbé mondtuk volna ki, mert ezen kitétel ellen — midőn azt pár hetekkel ezelőtt a törpe minoritás használá — az a ropant majoritás a legélesebben kelt ki.

De volt e mai ülésnek még egy sokkal komolyabb része is.

Kossuth ajánlá a háznak, hogy úgy a teendők felett mint a ráczok ellenében álló tábort illetőleg némi felvilágosító adatai levén — a ház comitév alakuljon.

És gyalázat! hangok — és többek — hallatszottak, miként „nem kell comité!“ de nem azért nem kell, mert az adatokat nyilvános ülésekben akarák hallani, nem, hanem azért nem kell — mert nem kell. Avagy nem kiáltották-e már eleget, hogy veszélyben a haza? nem állottak-e fel akárhányszor a ministerium mellett? avagy nem bujtatták-e német bugyogóba a magyart? avagy nem pisszegtek és kiabáltak-e ele-

get a baloldalra, s nem éljenezték-e meg akárhányszor az olaszkérdésbeni politikát? és nincsen-e ezenkívül mindennap a fagylaldában, hol elbeszélnek, milly kutyául állunk, sápitóznak és óbégatnak. Mit akarunk mi még többet, majd bizony még fehér haját növesztetnek magoknak a comitézással, mellynek tárgyairól még szólni sem szabad, hogy a titok majd oldalakat üsse ki! Majd ha virad!

És ha Kossuth ismét nem szól, miként azt a ház ne tegye, hogy a felvilágosításokat magától elútasítsa, elmentek volna Liciniusba s parvarba küldötték volna az egész comitét.

Balog János egy indítványt tett, hogy a képviselők adják oda két napi díjait a sz. Tamásnál magokat kitüntetett szerezredbeli egyéneknek, előismerésül, becsülés és ösztönzés jeléül; s a ház benne utoljára is mit sem határozott.

Balog János indítványa éppen abban talált volna súlyt, ha az a ház határozata által emeltetett volna fontosságra; azonban ez nem történt, mert — Nyári véleményeként — ez privát dolog, s mindenkinek szabad akaratiában határozódik. Mi e kérdést éppen nem vittük volna a jogi térre, hogy mint rendelkezhetik, vagy mint nem rendelkezhetik a ház tagjainak erszényével, hanem ohajtottuk volna, hogy az indítványra a ház egyhangu helyesléssel felálljon s így minden commentatiókat elvágva tetteleg határozzon. Így lett volna a cél a jó benyomás elérve, a helyett, hogy most az indítvány egy simplex collectívá foglaln változni, mellynek a tervezett hatása soha sem lesz meg.

Kár hogy az indítványt Kossuth nem tevő.

Ennyi kedvetlenségek közt jutott mégis egy kis örömrész is a mai ülésben, s ez a pénzügyminister azon hivatalos nyilatkozatából származott, hogy a német szövetséghez küldött követünk Szalai a szövetség feje által ilyennek elfogadtatott, s nem sokára onnan is fog Pestre egy német követ küldetni. A pénzügyminister egyszersmind jelenté, hogy ez a több országokra nézve is be fog következni.

Örömmel értettük továbbá azt, hogy a ministerium — mint ezt e lapok 143 számában Vácziól irt levélben javasoltuk — az európai hatalmakhoz manifestumokat szándokszik bocsátani. —

És itt felhívjuk a ház önértését, vesse el a kicsinyszerűsködést, félelmet, tartzkodást és csimogató politikát és a manifestum elébe hozatala esetére tegyen egy férfias egy magához, e nemzet méltóságához illő szilárd és határozott nyilatkozatot, s ne hagyja szemét elhomályosíttatni rémképek elébetartásával, sem füleit tele beszélgetni Radeczki seregeivel.

Tegyen a ház legalább egyetlen méltóságos lépést. —

Csernátoni.

Pest. September 2.

Per deos immortales hová jutottunk?!

Igy óbégat a jámbor táblabiro a ráczos tornácson, ha pipaszó közben a mai nap váratlan híreit meghallja.

A táblabiro ugyanis még egészen a tegnapi órákig azon legboldogabb illusioban élt, hogy a marcziusi napok rövid lármája után ismét békén felekedhet s mint az előtt a pragmatica sanctio — úgy most a független ministerium árnyékában nagy kényelmesen pihenve akar az örökkévalóságig elnyújtózkodni.

S midőn hallá Kossuth szavait, hogy Magyarországból három év alatt paradicsom lehet; egyet pödörített bajuszán, nagyott ivott az áldott ministerium egészségére, juhászbundástól kiballagva kertébe, kilencz szilvafáját megkeresztelte e hallatlan férfiak nevére és várva várta az arany időt, midőn Magyarországon a csalánból is indigót főznek a hogácskóró fontját pedig marok arannyal fizetik.

És pro coronide utolsó forspontján berándult a választmányba, s nagyszerű bizalomszavazatot küldött Pest-Budára e paradicsomi kormányának, hogy aza dufart alatt csak alig alig fért be.

Aztán hazament s öntetsző nyugodtsággal számította löcsei kalendariuma szerint a napokat s heteket, miknek teljességében eljövend a ministeri rendelet, hogy a curia cum appertinentiis rögtön paradicsommá változzék.

Oh szegény — borzasztón csalódott! táblabiro sajnálattal látjuk mint esik ki a bozontos bajusszal enyelgő kulacs reszkető kezéből, mint kiált kétségbeesetten pászt benned a veled született katonai bátorság, s mint hasad meg ijedtében kétfontos tajtpipád midőn olvasod, hogy a rácz — ki felől azt sem tudád négy hónapja elötte, ha valjon van-e e világon vagy nincs — azzal fenyeget, hogy mindenestül felfal bennünket, s a téli quartélyt Buda várába teszi által.

Táblabiro barátunk, biz erre magunk is azt mondjuk, hogy már több kettőnél, kivált ha tovább is csak a régi hamupepetykeszerű aluszékonyságban henyélünk, mellyben öt hó óta világg csufjára ásitóznak.

Hanem megvárjuk, még pedig fogosan várjuk azon kormánytól, melly két kézzel nyult a bizalomszavazatok után, hogy nem hagyja rövidlátás kudarczába esni a votizálók nagy seregét, és megmutatandja, hogy ember tud lenni a gáton.

Megvárjuk hogy ha késlekedési politikáját olly átkodottan védelmezé mutassa meg, hogy számításában biztos volt, s az események gyeplőit azzal nem szalasztá ki egy perczre is kezéből.

Mert hogy ha engedékenysége által a biztos győzelem, melly még nem régen kétszerkettő volt, mostanra kétségessé, vagy éppen lehetlenné változott, ha e kormány a siker felől kétségbe esve egy napon azt mondaná a háznak: képviselők, a mi politikánk nem képes megmenteni a hazát, hanem im azok, kik minden lépteinkben gáncsolódtak, vegyék át a tárczákat, s intézkedjenek önbélatásuk szerint, mutassák meg, hogy ők derekabb legények, s többet tudnak, mint mi, — ha ez történik, . . . e vakmerő játékra nem tudnánk mit mondani.

Nem tudnánk nevet adni ez eljárásnak, melly midőn a legelső factort az időt tétlenül elvesztet, melly előzhető volt, melly csak azért, hogy egy forradalom vérengzésének képzelt dicsősége övé legyen, néhány lázadó iránti kiméletből a haza létét kockára tevő, a tört kormány-

rudat a megcsalt nemzet kezeibe lökné akkor, midőn e félszeg politikájával az állodalom hajóját Scylla és Charybdis halálos sziklái közé vezette.

Ministerek! a nemzet hajója felelőség terhe alatt bizatott kormányzástok alá, vigyótek azt vissza a révbo, honnan elindítotok, de rontott munkátok helyrehozását senkitől nem követelhetitek.

Cserző Bencze.

Mákvirágok.

— Egy bécsi lap — melly b. Demanxol látszik megszegyeníteni akarni — tegnapelőtt azon nevezetes ujságot tudatá olvasóival: hogy Kossuth megszökött két millióval Amerikába. Ehez nekünk semmi hozzászólni valónk nincs, csak annyit kívánunk az érintett lap szerkeztőjével — csupa collegiális szempontból — tudatni — hogy az említett két milliót Kossuth csupa pengő krajczárokban vitte el az oldalzsebében.

— Fel vagyunk hatalmazva jelenteni, hogy azon malitiosus hír, mintha a posták rendbeszedeésére nézve a kereskedelmi minister részéről valamely erélyesebb lépés tétellett volna, merőben alaptalan.

— Hire van, hogy a képviselők napi díjjainak rendezésére nézve rövid időn egy új terv fog a ház elébe terjesztetni, melly szerint a legtöbb beszélők legkevesebb napi díjt fognak huzni. Azt mondják ezen új terv következtében a naponkénti kiadás 100 pengő forintnál többet nem teend.

— Egy másik törvényjavaslat első §-sa szerint a korona árverés útján a többet ígérők eladatik, s a bejövendő öszvegből az önkényteseknek bakkancs fog csináltatni; a 2-ik §. a korona eladatván, az accessorium sequitur suum principale elvénél fogva — a koronaörri hivatal is megszűnik. A jelenlegi koronaörök — mint semmit nem tevési a nalog foglalkozásra — állodalmi altitkárok-ká fognak kineveztetni.

— Ezen törvényjavaslat ellenében egy más képviselő csak azon módosítványt szándékozik tenni, hogy a koronaörök vétessenek principaleknak, következöleg előbb ezek hajtásának el.

— Nagyon beszélnek, hogy a ministerium közelebből indítványozni fogja a ház előtt Perczel rendreutasításának megsemmisítését. A kérdéshez — hír szerint — állását köti a ministerium.

— A fennebb érintett bécsi lap szerint Pest ostromállapotban van. Erről ugyan nekünk is tudni kellene valamit, de hiszen meglehet, hogy csak von einer gewissen Entfernung láthatók a dolog valódi világukban, s ezt onnan állítjuk, mert éppen mi is most véljük kikocsizni látni Batthyánit és Déákot a mihálytéri Burgkapun egy félfedelű bérkocsiban. Batthyá-

ni egy roppant hosszúságú proclamatiót olvas a seregredebekhez, Deák egy másikat a horvátokhoz, ezenkívül egy harmadik proclamatio van a kocsai halzsebében az oláhokhoz, egy negyedik a jobb zsebben a szászokhoz, s még egy hatodik a kolosvári septemviralistákhoz a bakon ülő huszár kezében. Háttul van felkötve a podgyász, melly egy ujdonuj ládából áll, s kényes holmival tettek lenni látszik, mert a gőzhajó-expeditor figyelmeztetésül felső részére ez van írva: *Oben*. Ah! de éppen most veszünk észre egy más írást, a kocsai felé fordított oldalon, s bár eldugva van is, de mégis kiolvassuk a következőt: 200,000,000 Gulden C. M. A bérkocsis gébéi alig tudnak haladni a nagy terűh alatt, egy schusterpub pedig így szól a fiakerhez.

Na! der Bauch und der Bart da im Wagen drin sey'n's ászáne 200 million werth.

Csernátoni.

A gyászos temerini nap előtt a csatában jellesben viselék magokat: König Sándor nemzetőri hadnagy, ki is több évekig szolgálván a pattantyúsok között, most mint nemzetőr jutalomra méltóan eresztette az ágyúgolyókat a rablók közé.

Minden lövést a sorkatonaság menydörgő éljenzése követte.

Példás bátorságot mutatott továbbá Horvát Laczi, Lenkey őrnagy lelkes segéde.

Míg ő buzdította a népet, a nemzetőrsereg nem tudott gyávan megijedni.

A nemzetőrség mindenütt ott volt, hol veszély mutatkozott; s a többi között egyszer, egyenesen neki ment az ágyúnak.

A császár-huszároknak a nemzet hálával tartozik, illy katonákban kedve telhet a magyarok istenének.

Ha ezeket a rácz megpillantja, úgy fut, mint az ördög a teménytől.

Mészáros hadügyminister ma délután 4 órakor utazott át Járekon, s Pétervárra ment.

Hallotta az ágyúk menydörgéseit, . . . látta feléje rohanni a ráczokat, . . . egy kicsibe múlt, hogy a rablók által el nem fogtatott, érzi a körülmények fontosságát, és hiszem, hogy Péterváron meg fog rólunk emlékezni.

Tudja, hogy itt a ráczok 12 ágyúval lövődöznek ránk; s mi nekik csak ötlet felelhetünk.

Tudja: hogy alig van egy pár száz sorkatona, s hogy a rácz annyi, mint a hangya.

Látott tiszta szemmel, s teljesen hiszszük azt, hogy katonát, s ágyúkat küldend segítségünkre.

E. I.

Mármárosi képviselő, s alispán Mihály Gábor, Mármarost, s a körülete fekvőn megyékbe a román mozgalmak végett kormány biztosul van kiküldve.

Tehát betelt mi a Marcius 15-ikében jövedőteltet, van román mozgalom a kárpát vidékein

is, s ki kellett Mihály alispánt a kormánynak a mozgalom lecsillapítására küldeni, nem lett volna tehát czélszerűbb, ha mindjárt az országgyűlés megnyitásakor, midőn Mihálynak mármárosi főispánná leendő kinevezetése többfelől, s párszor e lapokban is sürgettetett ez — egész Mármáros által, (mellynek csak egy kis részecskéje magyar, a többi oláh, és orosz,) természetesen felkarolt kívánság teljesítettik, — s halogatása által nem árulja el a ministerium azt, hogy nem bizik az oláhság hűségében, hazafiságában akkor, midőn más részről a bujtogatásoknak szabad tért engedett, mint a következők mutatja.

Már maga Mihálynak főispánná kinevezetése, mit az oláhság olly igen várt, s olly bizton remélt is, meggyőzte volna a románajkuakat arról, mi most a földolog, hogy t. i. a magyarnak hozzájuk bizalma van, s hogy az új független ministerium alatt románajkuak előtt, a réginel sokkal szebb, s a magyarajkuakkal egyenlő jövedő áll. —

A ministeriumnak tetszett mint a horvát ügyben, itt is várakozni, de mire, arra, míg a vész nagyobbodik, mintha nem lenne elég már az eddigi is, s aztán most is nem főispánnak nevezi ki Mihályt, hanem pusztán kormánybiztosul küldi ki, holott mármárosi főispánná kinevezetése, akár akarják hinni akár nem, azon a vidéken egyik főtenyezője lenne a rend helyreállításának. —

Nyilatkozat.

Insbrukból történt visszajövetelem óta betegkedésem miatt — Pesttől távol lenni kénytelenítettvén: úgy történt, hogy ez idő óta az ülésekben jelen nem leheték.

Meggyőződésemet teszek eleget, midőn kijelentem: hogy én — minden tekintetben — mind szellemre, mind pedig ruházatra nézve — magyar katonaságot kívánok.

És mivel ezt kívánom, kinyilatkoztatom: hogy én — hadügyminister ujonczozási törvényjavaslatára 4, 5, 6. §§ra — mint schwarzgelbre — nem mel szavazok vala. Pest, sept, 1. 1848.

Bay Antal, képviselő.

Fejér megye.

Szerkesztő!

Tényt írok, megtörténtet. —

Gondolja csak, hogy jártam becses lapjával.

Helységünkben lakik egy Borovecz nevezetű úr, kinek vastagsága csaknem annyi, a mennyi magassága, s ki talpig becsületes ember volna, — csak pap ne volna. —

Tehát megint pap!! De csak hallja tovább.

Ennek van egy káplánja, ki annyiban különbözik princípálisától, hogy sokkal vékonyabb, és — szabadelvű.

Ezen tisztelt egyén több ízben elkérte tőlem a Marciust, de csak titokban olvassagta, mert a régi időkön merengő öregtől igen félt.

Történt azonban, hogy éppen a Marcius olva-

sásán érte az öreg a fiatal, — de nem — ministerialis káplán urat.

Nojszen volt hadd el hadd!!

Nem volt olly rossz, és olly rút, mit el nem mondott a Marciusról és a mostani ifjuságról.

Önt, szerkesztő, lázítóknak, az ifjuságot mivelletlennek, durvának nevezé; továbbá, hogy jelenleg a fiatalság magát okosabbnak hiszi az öregeknél: pedig — ugy-e tisztelendő úr — csak az aggkor hozza meg az élettapasztalást s bölcseséget!!

Sőt tán mind összetépte volna túlbuzgó hazafiúi érzetében, ha azt nem tudta volna, hogy az enyim; de a vagyonsbátorság szent, s így a feleséges mütételt véghez nem vihette.

Tisztelendő atya! tiszteljük az ősz fűrtöket, de csak úgy, ha rá érdemesek; ha az ősz hajak olly élet koronájaként ragyognak, mellynek folyamán az emberi s hazafiúi kötelességek megfojtva nem valának!!

Sátán Körme.

Kérges Benedeknek.

Ön sziveskedett a „Marcius Tizenötödike“ 141-ik számában nekem rohanni, s magán beszélgetés közt mondott szavaimat elcsavarva, és saját modorával commentálva, a jelentéstelen eszmecsereből gyanúsító következtetéseket vonva, úgy állítani csekélységemet, a közönség s küldőim elébe, mintha a státusadosságok feltétlen elvállalásának, a ministerium által kiküldött kurtölője, s hazaáruló apostola volnék.

Ime feleletem.

Mit hisz, mit nem hisz a ministeriuma státusadosságok kérdésében, én nem tudom, mert én hivatalom dolgait végezve, ministerium politikájának részleteibe avatva nem vagyok. Annyit tudok, hogy Deák Ferencz martiusi napokban, Bécsben legerélyesebb ellenzője volt a státusadosságok elvállalásának, midőn ez, az 1848-diki törvények szentesítése feltételekint követeltetett. Azt is jól tudom, mit mondtam egy alkalommal, minden „szétrokétázási czél“ nélkül, magán beszéd közben, a Casinóban, nem pedig „itt ott a városban a kávéházakban, csapszékekben.“

Én ennyit, és se többet se kevesebbet mondtam: „semmi jogtalanabbat nem ismerek, mint azon követelést, hogy a státusadosságoknak, mellyek tudunk s egyezésünk nélkül tétettek, s javunkra nem fordítottak, bármelly részét elvállaljuk; de ha a kérdés úgy fogna állani, hogy vagy forradalmi térre lépünk most, midőn nemzeti erőnket még eléggé ki nem fejthettük, s népünket a nyert szabadság méltánylására s megvédésére elléggé el nem készíthettük, vagy pedig a státusadosságok egy részét, melly ne menjen többre, mint a mennyibe hosszabb hadviselés kerülhet, s a mennyit Magyarország lakosai az austriai státusbanquerote által vesztenének, elvállaljuk, akkor inkább a státusadosságok egy részét vállalom el, de csak a következő feltételek alatt. „mind addig egy krajczárt se fizessünk, míg az ország teljesen pacificálva, s a camarilla által felizgatott polgárháboru megszüntetve nem lesz; ugyanazon perczen, midőn illy tractátust aláírunk, önállóságunk-, függetlenségünk- s sza-

badságunknak önmagunk által formulázott chartája az európai nagy hatalmak, az angol, francia és német által garantírozottassék, ugyanezen hatalmaknak Pesten már követei legyenek, s nekünk Párisban, Londonban, Frankfurtban szinte követaink, és kedvező-kereskedelmi szerződések kötessenek, mellyek a nagy népekhez anyagi érdekek lánczaival is kapcsoljanak.

Illy feltételek mellett mondtam én csak elfogadtatónak a státusadóságok egy részének fizetését, hozzá téve, hogy ez nem is nemzeti becsület kérdése, mint némelyek hibásan felfogják, hanem egyenesen politikai calculus kérdése; hogy a státusadóságok elvállalása, ha önkény történi, s ha a fizetés önpénzügyministerünk által, önalkunk s feltételeink szerint intéztetik, nemzeti önállásunkat nem veszélyezteti, sőt megerősíti; hogy azoknak okoskodása, kik inkább elveszni akarnak mint okosan, de nem becstelenül alkudni, neveléses, sőt követnél köteleességsértő is, mert az egyén oda vetheti életét egy szép eszméért áldozatul és ez költőileg szép s hősiesség lehet, de a képviselőnek a nemzet életét kockáztatni nem szabad.

És ennyit, és se többet se kevesebbet mondtam: semmi jogtalanabbat nem ismerek, követelést, hogy a státusadóságoknak, mellyek tudunk egyezésünk nélkül tétettek, s javunkra nem fordítottak, bár melly részét elvállaljuk; de ha a kérdés úgy fogna állani, hogy vagy forradalmi tőrre lépünk most, midőn nemzeti erőinket még eléggé ki nem fejthettük, s népünket a nyert szabadság méltánylására s megvédésére eléggé el nem készíthettük, vagy pedig a státusadóságok egy részét, melly ne menjen többre, mint a mennyibe hosszabb hadviselés kerülhet, s a mennyit Magyarország lakosai az austriai státusbanquerotte által.

Tóth Lőrincz.

A Rel. és nevelés borzasztóképen kidicséri a barátokat.

Engedje meg szerkesztő, hogy a panegyrikumot én folytathassam — a Marcziusban.

Hadd lássuk, milly derék jámbor emberek azok a szigorú fegyelem alatt élő szelid szerzetesek, kik bajusz, attila, s deli nők után nem sohajtoznak, miként Danielik állítja — nem tudom tiszta meggyőződésből-e? — azon papok ellenében, kik elég becsületesek voltak a farizeusi álarcot levette, a caelibatus ellen nyílt harcra kilépni.

S mivel contraria juxta se posita stb. tehát tegyük a barátot a musulman mellé.

Mi fog az egészbol kisülni?

Egy roppant hasonlatosság.

Mind a kettő paradicsomba ohajt jutai, — s hogy könnyebben czélt érjenek, fejüket beretváltatják. A musulman egy kis kontyot meghagy feje tetején, hogy annál fogva a nagy próféta könnyebben átlódithassa őt, a nagy ökörből készült vacsorához, hol minden hívőre egy teríték vár.

A barát nem hagy kontyot a feje tetején, nehogy az ördögnek munkáját könnyítse, midőn lefelé teendi vele azon sötét, mellyet a nagy próféta hiveivel fölfelé teend.

Ha a Ramazon elérkezik, a musulman éhen szomjan tölti az egész napot, a csillag feljöttével azonban háromszorosan kielégíti azon szemtelen követelést, mellyet közönségesen gyomornak szokunk nevezni. De a barát, a barát — szegény!! félek, hogy végkép odalankad a derék honpolgár a böjt iszonyu szigora alatt. Ő — s most tudom ökölnyi könyekben olvadand fel résztvevő sziveteknek rettentő fájdalma! oh derék emberbarátok! — Ő egész 47 napig kénytelen nélkülözni az ételek fejedelmét — minden szájak, s egészséges gyomrok legfőbb koblenczét a húst, — a húst! mellyet legyen az bár főtt, vagy sült, nyers, vagy eleven, annyira meg tud kívánni sok ember fia, hogy gyomra, vagy szíve — a mint jön — majd megszakad. Mit cszik tehát a szegény csuklya e 47 nap alatt? marhahus helyett rák, vagy csik úszik levesében, mellyet főtt, sült, és becsinált halak, némely finomabb tésztákkal együtt kísérnek. Él-e aztán nyomorultabban csak egy szegény ember is széles e világon a szegény barátnál? nem volna-e ezen rettentő, vagy is borzasztó állat — bocsánat — emberkinzás megszüntetésére okvetlen szükséges társaságoknak alakulni valódi emberbarátokból, vagy a kormánynak a dologba betekinteni, s nem engedni, hogy a haza ezen munkás polgárai — ??! — ne tengődjenek szegény ember asztalának hula-dékaiból; de munkásságukhoz — ??! — illő jövedelemben részesüljenek; én részemről Magyarhon összes mogyorós berkeit donatione regia mediante nekik adatnám.

A musulman bort nem iszik, de annál több pálinkát; a barát mind a kettőt jónak találja, és azért mind a kettőt megissza, főleg böjton kétszeres adagban, hogy az emésztő kis istent, ki a 47 napi sovány — ??! — áldozatok miatt fenyegetőzvé válhatnék, elkábithassa.

A musulman stb. az ördög tudná még mind elszámolni.

Egy káplán.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet,

mellytől a vörös, szöke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálvány-utca 183. Ára $\frac{2}{3}$ — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

(2-3)

Szeder-fát

ültetésére alkalmas — mintegy 100 hold — föld közel Pesthez a legolcsóbb áron bérbe adandó: a bérleti kívánók bővebb tudósítást kaphatnak Pesten a barátok térén 410. sz. alatti Kis Jankovich házban a házmesternél.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik september

1-sőjéttől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ tehervonat délben 11 órakor személyvonat délut. 1 $\frac{1}{2}$ óra.

„ „ Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Váczról Pest felé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.